

Q1. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రకటనలలో:

I: కేశవానంద భారతి కేసు భారత రాజ్యాంగంలోని "ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతం"ను స్థాపించింది.

II: గోల్కనాథ్ కేసు ఆర్టికల్ 368 కింద ప్రాథమిక హక్కులను సవరించలేమని తీర్పు చెప్పింది.

III: మినర్వా మిల్స్ కేసు 42వ సవరణను రాజ్యాంగ విరుద్ధమని కొట్టివేసింది. సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

(a) I మరియు II మాత్రమే

(b) II మరియు III మాత్రమే

(c) I మరియు III మాత్రమే

(d) I, II మరియు III. జవాబు: (d) I, II మరియు III

Sol: మూడు ప్రకటనలు సరైనవి. కేశవానంద భారతి కేసు (1973) రాజ్యాంగాన్ని సవరించే పార్లమెంటు అధికారాన్ని పరిమితం చేసే ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. గోల్కనాథ్ కేసు (1967) ప్రాథమిక హక్కులు ఆర్టికల్ 368 పరిధికి మించినవని తీర్పు ఇచ్చింది. మినర్వా మిల్స్ కేసు (1980) ప్రాథమిక నిర్మాణాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు 42వ సవరణలోని భాగాలను చెల్లనిదిగా చేసింది. Q2. "గ్రహణ సిద్ధాంతం" రద్దుకు సంబంధించిన కేసు ఏది?

(a) బాంబే రాష్ట్రం vs. ఎఫ్.ఎన్. బల్సారా

(b) భగవాన్ దాస్ vs. డిల్లీ రాష్ట్రం

(c) కేశవానంద భారతి vs. కేరళ రాష్ట్రం

(d) ఆర్.సి. కూపర్ vs. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S2. జవాబు: (a) బాంబే రాష్ట్రం vs. ఎఫ్.ఎన్. బల్సారా

Sol: బాంబే రాష్ట్రం vs. ఎఫ్.ఎన్. బల్సారా కేసులో (1951) గ్రహణ సిద్ధాంతం పాక్షికంగా రద్దు చేయబడింది. ప్రాథమిక హక్కులకు విరుద్ధంగా ఉన్న రాజ్యాంగ పూర్వ చట్టాలు చెల్లవు కానీ సవరించే వరకు నిద్రాణంగా ఉంటాయని ఈ సిద్ధాంతం పేర్కొంది. ఈ కేసులో కోర్టు దాని దరఖాస్తును స్వీకరించింది.

Q 3. కింది కేసులను వాటి ప్రాముఖ్యతతో సరిపోల్చండి:

1. మేనకా గాంధీ vs. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా - A గోప్యత హక్కు

2. విశాక vs. రాజస్థాన్ రాష్ట్రం - B. కార్యాలయంలో లింగ సమానత్వం

3. కె.ఎస్. పుట్టస్వామి వర్మ vs. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా - C. ఆర్టికల్ 21 విస్తరణ

4. షా బానో కేసు - D. యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ చర్చ

(a) 1-C, 2-B, 3-A, 4-D

(b) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D

(c) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A

(d) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C

S3. Ans: (a) 1-C, 2-B, 3-A, 4-D

Sol: మేనకా గాంధీ "వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ"ను వివరించడం ద్వారా ఆర్టికల్ 21ని విస్తరించారు. విశాఖ మార్గదర్శకాలు పని ప్రదేశాలలో లింగ సమానత్వాన్ని ప్రస్తావించాయి. కె.ఎస్. పుట్టస్వామి గోప్యత హక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించారు. షా బానో కేసు యూనిఫాం సివిల్ కోడ్పై చర్చలకు దారితీసింది.

Q4. ఏ కేసులో తీర్పు "ట్రీపుల్ తలాక్ బిల్లు" ప్రవేశపెట్టడానికి దారితీసింది?

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

- (a) షాయరా బానో వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) మొహమ్మద్ అహ్మద్ ఖాన్ వర్సెస్ షా బానో బేగం
- (c) జోసెఫ్ పైన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) నవ్తేజ్ సింగ్ జోహార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S4.Ans (a) షాయరా బానో వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: షాయరా బానో కేసు (2017) ట్రిపుల్ తలాక్ ఆచారాన్ని రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ప్రకటించింది, దీని ఫలితంగా ముస్లిం మహిళల (వివాహ హక్కుల రక్షణ) చట్టం, 2019, దీనిని సాధారణంగా ట్రిపుల్ తలాక్ బిల్లు అని పిలుస్తారు.

Q 5. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రకటనలలో:

I: ఇందిరా సాహ్ని కేసు మండల్ కమిషన్ సిఫార్సులను సమర్థించింది.

II: ఈ కేసులో సుప్రీంకోర్టు రిజర్వేషన్లను 50%కి పరిమితం చేసింది.

III: ఈ కేసులో ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాలు (EWS) రిజర్వేషన్ కోటాల కింద చేర్చబడ్డాయి.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
- (b) II మరియు III మాత్రమే
- (c) I మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II మరియు III

S5.Ans: (a) I మరియు II మాత్రమే

Sol: ఇందిరా సాహ్ని కేసు (1992) మండల్ కమిషన్ సిఫార్సులను సమర్థించింది మరియు రిజర్వేషన్లపై 50% పరిమితిని నిర్ణయించింది. అయితే, 2019లో 103వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా EWS రిజర్వేషన్లు తరువాత ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి.

Q6. IPCలోని సెక్షన్ 377 యొక్క నేరరహితీకరణతో ఏ కేసు సంబంధం కలిగి ఉంది?

- (a) నవతేజ్ సింగ్ జోహార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) నాజ్ ఫౌండేషన్ వర్సెస్ ఎన్సిటి ప్రభుత్వం ఆఫ్ ఢిల్లీ
- (c) సురేష్ కుమార్ కౌశల్ వర్సెస్ నాజ్ ఫౌండేషన్
- (d) అరుణ్ కుమార్ వర్సెస్ ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ రిజిస్ట్రేషన్

S6.Ans (a) నవతేజ్ సింగ్ జోహార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

సొల్యూషన్: నవతేజ్ సింగ్ జోహార్ కేసు (2018) ఐపిసి సెక్షన్ 377లోని భాగాలను కొట్టివేయడం ద్వారా ఏకాభిప్రాయ స్వలింగ సంబంధాలను నేరరహితం చేసింది, ఇది "అసహజ నేరాలను" నేరంగా పరిగణించింది.

Q 7. అత్యవసర పరిస్థితి (1975-77) సమయంలో "హెబియస్ కార్పస్" కేసు విమర్శించబడింది:

- (a) ప్రాథమిక హక్కుల సస్పెన్షన్లను సమర్థించడం
- (b) 42వ సవరణను కొట్టివేయడం
- (c) న్యాయ సమీక్షను విస్తరించడం
- (d) ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతాన్ని ప్రవేశపెట్టడం

S7. Ans: (a) ప్రాథమిక హక్కుల సస్పెన్షన్లను సమర్థించడం

Sol: హెబియస్ కార్పస్ కేసు అని కూడా పిలువబడే ADM జబల్పూర్ వర్సెస్ శివకాంత్ శుక్లా కేసు (1976), అత్యవసర పరిస్థితి సమయంలో ప్రాథమిక హక్కులను సస్పెండ్ చేయాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని సమర్థించింది, ఇది విస్తృత విమర్శలను ఎదుర్కొంది.

Q 8. కింది కేసులను వాటి ఫలితాలతో సరిపోల్చండి:

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

ఓల్గా టెల్లిస్ వర్సెస్ బాంబే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ - A రైట్ టు లైఫ్ లైహుడ్
చమేలి సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యుపి - B. రైట్ టు పెల్లర్
హుస్సేనారా ఖాటూన్ వర్సెస్ హోం సెక్రటరీ - C. స్పీడ్ బ్రేకర్
అజయ్ హసియా వర్సెస్ ఖలీద్ ముజీబ్ - D. వివక్ష వ్యతిరేకత

- (a) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
- (b) 1-బి, 2-ఎ, 3-డి, 4-సి
- (c) 1-సి, 2-డి, 3-ఎ, 4-బి
- (d) 1-డి, 2-సి, 3-బి, 4-ఎ

ఎన్ 8.జవాబు: (a) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి

Sol: ఓల్గా టెల్లిస్ జీవనోపాధి హక్కును ఆర్టికల్ 21తో అనుసంధానించారు. చమేలి సింగ్ ఆశ్రయ హక్కును నొక్కి చెప్పారు. హుస్సేనారా ఖాటూన్ త్వరిత విచారణల అవసరాన్ని ఎత్తి చూపారు. అజయ్ హసియా వివక్ష వ్యతిరేక సూత్రాలను పరిష్కరించారు.

Q 9. ఏ కేసులో తీర్పు లింగమార్పిడి హక్కుల గుర్తింపుకు దారితీసింది?

- (a) నేషనల్ లీగల్ సర్వీసెస్ అధారిటీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) జస్టిస్ కె.ఎస్. పుట్టస్వామి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) నవతేజ్ సింగ్ జోహార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) విశాఖ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ రాజస్థాన్

సెక్షన్ 9. Ans (a) నేషనల్ లీగల్ సర్వీసెస్ అధారిటీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

సౌల్యాషున్: నల్సా కేసు (2014) లింగమార్పిడి వ్యక్తులను "మూడవ లింగం"గా గుర్తించింది మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 14, 15 మరియు 21 ప్రకారం వారి హక్కులను ధృవీకరించింది.

Q 10. "విద్యా హక్కు" ఏ సందర్భంలో ప్రాథమిక హక్కుగా చేయబడింది?

- (a) ఉన్ని కృష్ణన్ వర్సెస్ ఏపీ రాష్ట్రం
- (b) మోహిని జైన్ వర్సెస్ కర్ణాటక రాష్ట్రం
- (c) బంధువా ముక్తి మోర్చా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) పీపుల్స్ యూనియన్ ఫర్ డెమోక్రటిక్ రైట్స్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S10. Ans (a) ఉన్ని కృష్ణన్ వర్సెస్ ఏపీ రాష్ట్రం

Sol: ఉన్ని కృష్ణన్ కేసు (1993) ఆర్టికల్ 21ని విద్యా హక్కును చేర్చడానికి వివరించింది, దీనిని తరువాత 2002లో 86వ సవరణ ద్వారా ఆర్టికల్ 21A కింద ప్రాథమిక హక్కుగా చేర్చారు.

Q11. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రకటనలలో:

- I: షా బానో కేసు ముస్లిం మహిళల (విడాకులపై హక్కుల రక్షణ) చట్టం, 1986 కు దారితీసింది.
- II: విడాకులు తీసుకున్న ముస్లిం మహిళలకు భరణం మంజూరు చేసే సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయాన్ని ఈ చట్టం రద్దు చేసింది.
- III: ఈ చట్టం వివక్షతతో కూడుకున్నదని విస్తృతంగా విమర్శించబడింది.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
- (b) II మరియు III మాత్రమే
- (c) I మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II మరియు III

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

S11.Ans: (d) I, II మరియు III

Sol: షా బానో కేసు (1985) విడాకులు తీసుకున్న ముస్లిం మహిళలకు భరణం మంజూరు చేసింది, కానీ తదుపరి చట్టం ఈ నిర్ణయాన్ని తోసిపుచ్చింది, లింగ న్యాయాన్ని దెబ్బతీసిందిని విమర్శలకు దారితీసింది.

Q12. "ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం" (PIL) యంత్రాంగం ఏ కేసులో ప్రవేశపెట్టబడింది?

- (a) హుస్సేనారా ఖాటూన్ వర్సెస్ హోం సెక్రటరీ
- (b) బంధువా ముక్తి మోర్చా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) S.P. గుప్తా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) M.C. మెహతా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S12.Ans (c) ఎస్.పి. గుప్తా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: ఎస్.పి. గుప్తా కేసు (1981) ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం పిటిషన్లకు పునాది వేసింది, పౌరులు ప్రత్యక్షంగా ప్రభావితం కాకపోయినా ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం కోర్టులను ఆశ్రయించవచ్చు.

Q 13. ఏ కేసులో తీర్పు "లాభదాయక పదవి" కలిగి ఉన్నందుకు ఎపీలు/ఎమ్మెల్యేలను అనర్హులుగా ప్రకటించింది?

- (a) జయా బచ్చన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) లిల్లి థామస్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) రామేశ్వర్ ప్రసాద్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) ఐ.ఆర్. కోయెల్లో వర్సెస్ తమిళనాడు రాష్ట్రం

S13.Ans (a) జయా బచ్చన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: జయా బచ్చన్ కేసు (2006) రాజ్యాంగ నిబంధనలకు అనుగుణంగా "లాభదాయక పదవి" కలిగి ఉన్నందుకు శాసనసభ్యులను అనర్హులుగా ప్రకటించే ప్రమాణాలను స్పష్టం చేసింది.

Q 14. "చనిపోయే హక్కు" మొదట ఏ సందర్భంలో చర్చించబడింది?

- (a) అరుణ షాన్ బాగ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) జియాన్ కౌర్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్
- (c) కామన్ కాజ్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) పి. రథినం వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S14.Ans (b) జియాన్ కౌర్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్

Sol: జియాన్ కౌర్ కేసు (1996) "చనిపోయే హక్కు" కోసం చేసిన అభ్యర్థనను తిరస్కరించింది కానీ నిష్క్రియాత్మక కారుణ్య మరణంపై చర్చలకు మార్గం సుగమం చేసింది, తరువాత దీనిని అరుణ షాన్ బాగ్ కేసులో ప్రస్తావించారు.

Q 15. "సమాచార హక్కు చట్టం" ఏ మైలురాయి కేసు ద్వారా ప్రభావితమైంది?

- (a) ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ రాజ్ నారాయణ్
- (b) రిలయన్స్ పెట్రోకెమికల్స్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ వార్తాపత్రికల యజమానులు
- (c) ఎస్.పి. గుప్తా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) బెన్నెట్ కోల్ మన్ & కో. వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S15.Ans (a) ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ రాజ్ నారాయణ్

Sol: ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ రాజ్ నారాయణ్ కేసు (1975) పారదర్శకత మరియు జవాబుదారీతనం యొక్క ప్రాముఖ్యతను నొక్కి చెప్పింది, ఇది 2005 RTI చట్టానికి పునాది వేసింది.

Q 16. కింది కేసులను వాటి ఫలితాలతో సరిపోల్చండి.

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

1. ఆర్.సి. కూపర్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా - A బ్యాంకు జాతీయీకరణ చట్టాన్ని కొట్టివేసింది
2. కేశవానంద భారతి వర్సెస్ కేరళ రాష్ట్రం - B. స్థాపించబడిన ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతం
3. ఇందిరా గాంధీ వర్సెస్ రాజ్ నారాయణ్ - C. చెల్లని ప్రధానమంత్రి ఎన్నిక
4. మినర్వా మిల్స్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా - D. 42వ సవరణను కొట్టివేసింది

- (a) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D
 (b) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C
 (c) 1-C, 2-D, 3-A, 4-B
 (d) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A

S16.Ans: (a) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D

Sol: ఆర్టికల్ 19(1)(f)ను ఉల్లంఘించినందుకు ఆర్.సి. కూపర్ కేసు బ్యాంకు జాతీయీకరణ చట్టాన్ని కొట్టివేసింది. కేశవానంద భారతి ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఇందిరా గాంధీ కేసులో ఇందిరా గాంధీ ఎన్నిక చెల్లదు. మినర్వా మిల్స్ 42వ సవరణలోని కొన్ని భాగాలను కొట్టివేసింది.

Q17. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రకటనలలో:

I: పని ప్రదేశాలలో లైంగిక వేధింపులను పరిష్కరించడానికి విశాఖ మార్గదర్శకాలు రూపొందించబడ్డాయి.

II: ఈ మార్గదర్శకాలను తరువాత పని ప్రదేశాలలో మహిళలపై లైంగిక వేధింపుల (నివారణ, నిషేధం మరియు పరిష్కార) చట్టం, 2013 ద్వారా భర్తీ చేశారు.

III: భన్వరీ దేవిపై దారుణమైన సామూహిక అత్యాచారం తర్వాత విశాఖ కేసు దాఖలు చేయబడింది.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
 (b) II మరియు III మాత్రమే
 (c) I మరియు III మాత్రమే
 (d) I, II మరియు III

S17.Ans (d) I, II మరియు III

Sol: విశాఖ కేసు (1997) పని ప్రదేశాలలో లైంగిక వేధింపులను నిరోధించడానికి మార్గదర్శకాలను రూపొందించడానికి దారితీసింది. వీటిని తరువాత 2013 చట్టంలో క్రోడీకరించారు. బాల్య వివాహాన్ని వ్యతిరేకించినందుకు సామాజిక కార్యకర్త భన్వరీ దేవిపై సామూహిక అత్యాచారం జరిగిన తర్వాత ఈ కేసు దాఖలు చేయబడింది.

Q 18. "గోప్యత హక్కు"తో ప్రాథమిక హక్కుగా సంబంధం ఉన్న కేసు ఏది?

- (a) కె.ఎస్. పుట్టస్వామి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
 (b) మేనకా గాంధీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
 (c) గోవింద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఇండియా
 (d) ఆర్. రాజగోపాల్ వర్సెస్ తమిళనాడు స్టేట్

S18.Ans (a) కె.ఎస్. పుట్టస్వామి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: కె.ఎస్. పుట్టస్వామి కేసు (2017) ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం గోప్యత హక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా స్పష్టంగా గుర్తించింది, ఇది మునుపటి అస్పష్టతలను తోసిపుచ్చింది.

Q 19. ఆధార్ యొక్క చట్టబద్ధతను సమర్థిస్తూ కొన్ని నిబంధనలను కొట్టివేసిన కేసులో తీర్పు ఏమిటి?

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

- (a) జస్టిస్ కె.ఎస్. పుట్టస్వామి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) బినోయ్ విశ్వం వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) ఎస్.జి. వేంబట్కేరే వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) ఇంటర్నెట్ మరియు మొబైల్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ ఆర్పిఐ

S19.Ans (a) జస్టిస్ కె.ఎస్. పుట్టస్వామి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: కె.ఎస్. పుట్టస్వామి కేసు (2018)లో ఆధార్ చట్టం సమర్థించబడింది, కానీ ఆధార్ ను బ్యాంకు ఖాతాలు మరియు మొబైల్ నంబర్లతో లింక్ చేయడం వంటి నిబంధనలు గోప్యతా హక్కులను ఉల్లంఘించినందుకు కొట్టివేయబడ్డాయి.

Q 20. "ఫిరాయింపు నిరోధక చట్టం" ఏ కేసులో సవాలు చేయబడింది?

- (a) కిహోట్ హోల్లీహాస్ వర్సెస్ జాచిల్లు
- (b) రామేశ్వర్ ప్రసాద్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) జగ్జీత్ సింగ్ వర్సెస్ హర్యానా రాష్ట్రం
- (d) ఐ.ఆర్. కోయెల్లో వర్సెస్ తమిళనాడు రాష్ట్రం

S20.Ans: (a) కిహోట్ హోల్లీహాస్ వర్సెస్ జాచిల్లు

Sol: కిహోట్ హోల్లీహాస్ కేసు (1992) పదవ షెడ్యూల్ (ఫిరాయింపు నిరోధక చట్టం) యొక్క రాజ్యాంగ చెల్లుబాటును సమర్థించింది కానీ దాని పరిధి మరియు పరిమితులను స్పష్టం చేసింది.

Q21. "ఉచిత న్యాయ సహాయం హక్కు" ఏ సందర్భంలో నొక్కి చెప్పబడింది?

- (a) హుస్సేనారా ఖాటూస్ వర్సెస్ హోం సెక్టరీ
- (b) ఎం.హెచ్. హోస్కొట్ వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం
- (c) సుక్ దాస్ వర్సెస్ అరుణాచల్ ప్రదేశ్ కేంద్రపాలిత ప్రాంతం
- (d) పైవన్నీ

S21.Ans (d) పైవన్నీ

Sol: హుస్సేనారా ఖాటూస్, ఎం.హెచ్. హోస్కొట్ మరియు సుక్ దాస్ వంటి అనేక కేసులలో ఉచిత న్యాయ సహాయం హక్కును నొక్కిచెప్పారు, తద్వారా అణగారిన వర్గాలకు న్యాయం లభిస్తుంది.

Q22. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రకటనలలో:

- I: 2019లో ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం అయోధ్య తీర్పును వెలువరించింది.
- II: రామాలయం నిర్మించడానికి వివాదాస్పద భూమిని కోర్టు ట్రస్టుకు మంజూరు చేసింది.
- III: ముస్లిం పార్టీలకు మసీదు కోసం ప్రత్యామ్నాయ స్థలం లభించింది.

సరైన ఎంపికను ఎంచుకోండి:

- (a) I మరియు II మాత్రమే
- (b) II మరియు III మాత్రమే
- (c) I మరియు III మాత్రమే
- (d) I, II మరియు III

S22.Ans (d) I, II మరియు III

Sol: అయోధ్య తీర్పు (2019) ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం ద్వారా జారీ చేయబడింది, వివాదాస్పద భూమిని రామాలయం నిర్మించడానికి మరియు మసీదుకు ప్రత్యామ్నాయ స్థలాన్ని అందించడానికి ట్రస్టుకు మంజూరు చేసింది.

Q23. "త్వరిత విచారణ హక్కు" ఏ కేసులో నొక్కి చెప్పబడింది?

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

- (a) హుస్సేనారా ఖాటూన్ వర్సెస్ హోం సెక్రటరీ
- (b) షీలా బార్నే వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం
- (c) ఆర్. అంతులే వర్సెస్ ఆర్.ఎన్. నాయక్
- (d) (a) మరియు (c) రెండూ

S23.Ans (d) (a) మరియు (c) రెండూ

Sol: హుస్సేనారా ఖాటూన్ మరియు ఆర్. అంతులే కేసులలో త్వరిత విచారణ హక్కును నొక్కిచెప్పారు, విచారణలో ఉన్న ఖైదీలు మరియు నిందితులకు సకాలంలో న్యాయం జరిగేలా చూసుకున్నారు.

Q 24. కింది కేసులను వాటి ప్రాముఖ్యతతో సరిపోల్పండి:

1. బచన్ సింగ్ వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం - A. మరణశిక్ష చెల్లుబాటు
2. ఎడిఎం జబల్పూర్ వర్సెస్ శివకాంత్ శుక్లా - B. అత్యవసర అధికారాలు
3. ఐ.ఆర్. కోయెల్లో వర్సెస్ తమిళనాడు రాష్ట్రం - C. సవరణల న్యాయ సమీక్ష
4. జోసెఫ్ పైన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా - D. వ్యభిచారం నేరరహితం

- (a) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D
- (b) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C
- (c) 1-C, 2-D, 3-A, 4-B
- (d) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A

S24.Ans: (a) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D

Sol: బచన్ సింగ్ మరణశిక్ష యొక్క రాజ్యాంగబద్ధతను సమర్థించారు. ADM జబల్పూర్ అత్యవసర అధికారాలను నిర్వహించింది. I.R. కోయెల్లో రాజ్యాంగ సవరణలపై న్యాయ సమీక్షను నొక్కి చెప్పారు. జోసెఫ్ పైన్ వ్యభిచారాన్ని నేరం కాదని తేల్చారు..

Q25. "పర్యావరణ హక్కు" ఏ సందర్భంలో గుర్తించబడింది?

- (a) ఎం.సి. మెహతా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) వెల్లూరు సిటిజన్స్ వెల్ఫేర్ ఫోరం వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ ఎన్విరో-లీగల్ యాక్షన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) పైవన్నీ

S25.Ans (d) పైవన్నీ

Sol: స్థిరమైన అభివృద్ధి మరియు కాలుష్య నియంత్రణను నొక్కి చెప్పే ఎం.సి. మెహతా, వెల్లూరు సిటిజన్స్ వెల్ఫేర్ ఫోరం మరియు ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ ఎన్విరో-లీగల్ యాక్షన్ వంటి అనేక సందర్భాల్లో పర్యావరణ హక్కు గుర్తించబడింది.

Q 26. "ట్రీపుల్ తలాక్" అభ్యాసం ఏ సందర్భంలో రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ప్రకటించబడింది?

- (a) షాయరా బానో వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) డేనియల్ లాటిఫి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) మొహమ్మద్. అహ్మద్ ఖాన్ వర్సెస్ షా బానో బేగం
- (d) లిలీ థామస్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

S26.Ans (a) షాయరా బానో వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: షాయరా బానో కేసు (2017) ట్రీపుల్ తలాక్ను రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ప్రకటించింది, ఇది ముస్లిం మహిళల హక్కులను కాపాడుతుంది మరియు శాసన సంస్కరణలకు మార్గం సుగమం చేస్తుంది.

Q 27. "ఆరోగ్య హక్కు" ఏ సందర్భంలో నొక్కి చెప్పబడింది?

Important Judgement And Landmark Cases of Independent India

- (a) పరమానంద్ కటారా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) కన్యూమర్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ రీసెర్చ్ సెంటర్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) పశ్చిమ బంగా ఖేత్ మజ్దూర్ సమితి వర్సెస్ పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం
- (d) పైవన్నీ

S27.Ans (d) పైవన్నీ

Sol: పరమానంద్ కటారా, కన్యూమర్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ రీసెర్చ్ సెంటర్, మరియు పశ్చిమ బంగా ఖేత్ మజ్దూర్ సమితి వంటి సందర్భాలలో ఆరోగ్య హక్కును నొక్కి చెప్పబడింది, ఇది వైద్య సంరక్షణ మరియు వృత్తిపరమైన ఆరోగ్య ప్రమాణాలను నిర్ధారిస్తుంది.

Q 28. "రిప్పుటేషన్ హక్కు" ఏ కేసులో చర్చకు వచ్చింది?

- (a) సుబ్రమణియన్ స్వామి వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) ఆర్. రాజగోపాల్ వర్సెస్ తమిళనాడు రాష్ట్రం
- (c) టాటా ప్రెస్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ మహానగర్ టెలిఫోన్ నిగమ్ లిమిటెడ్
- (d) సహారా ఇండియా రియల్ ఎస్టేట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ సెబీ

S28.Ans (b) ఆర్. రాజగోపాల్ వర్సెస్ తమిళనాడు రాష్ట్రం

Sol: ఆర్. రాజగోపాల్ కేసు (1994) ఖ్యాతి హక్కును చర్చించింది, దానిని వాక్ స్వాతంత్ర్యం మరియు వ్యక్తికరణ హక్కుతో సమతుల్యం చేసింది.

Q 29. "ఆహార హక్కు" ఏ సందర్భంలో గుర్తించబడింది?

- (a) పీపుల్స్ యూనియన్ ఫర్ సివిల్ లిబర్టీస్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) చమేలి సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యుపి
- (c) ఓల్గా టెలిఫోన్ వర్సెస్ బాంబే మున్సిపల్ కార్పొరేషన్
- (d) ప్రాన్సిస్ కొరలీ ముల్లీన్ వర్సెస్ అడ్మినిస్ట్రేటర్, యూనియన్ టెరిటరీ ఆఫ్ ఢిల్లీ

S29.Ans (a) పీపుల్స్ యూనియన్ ఫర్ సివిల్ లిబర్టీస్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

Sol: పియుసిఎల్ కేసు (2001) ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం ఆహార హక్కును జీవించే హక్కులో భాగంగా గుర్తించింది, ఇది మిడ్-డే భోజన కార్యక్రమం వంటి సంక్షేమ పథకాలకు దారితీసింది.

Q 30. "సమానత్వ హక్కు" ఏ సందర్భంలో విస్తరించబడింది?

- (a) జోసెఫ్ పైన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (b) నవతేజ్ సింగ్ జోహార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (c) అనుజ్ గార్గ్ వర్సెస్ హోటల్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా
- (d) పైవన్నీ

S30.Ans (d) పైవన్నీ

Sol: జోసెఫ్ పైన్ (వ్యభిచారాన్ని నేరంగా పరిగణించకపోవడం), నవతేజ్ సింగ్ జోహార్ (సెక్షన్ 377ను నేరంగా పరిగణించకపోవడం), మరియు అనుజ్ గార్గ్ (ఉపాధిలో లింగ సమానత్వం) వంటి కేసులలో సమానత్వ హక్కును విస్తరించారు.

Test
Prime

ALL EXAMS,
ONE SUBSCRIPTION.

APPSC

గ్రూప్ 2 2024
Mains Test series
1600+ MCQs

Test Series

APPSC GROUP 2^A
MAINS

FINAL REVISION

MCQ BATCH

Start Date: 30th Jan